

Uchwała Nr 23/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 6 lipca 2022 r.

dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 czerwca 2022 r. (pismo DWST-WPZN.5000.2.2022.BA), projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), Rada Główna przedstawia następującą opinię.

1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416, z późn. zm.) Projekt zakłada dokonanie dwóch zmian:
 - a) uchylenie w § 4 dwóch ustępów (nr 2 i 3), dotyczących *określonej minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, którzy ukończyli kolegium teologiczne lub legitymujących się dyplomem ukończenia studiów zawodowych w wyższych szkołach nauczycielskich lub dyplomem uzyskania kwalifikacji w trybie określonym w przepisach dotyczących egzaminu kwalifikacyjnego równoważnego wyższym studiom zawodowym.* Wynika to ze zmiany konstrukcji tabel zakładającej połączenie obecnych stanowisk nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych w jedną grupę – *nauczycieli początkowych*, upoważnionego do otrzymywania. Wskutek proponowanych zmian dotychczasowe regulacje stały się bezprzedmiotowe. Takie zmiany Rada Główna **opiniuje pozytywnie**,
 - b) wprowadzenie w § 5 w pkt 2 lit. c nowego stanowiska „*mentora*,” w miejsce dotychczasowego „*opiekuna stażu*”, upoważnionego do otrzymywania na równi, z innymi wymienionymi w rozporządzeniu stanowiskami, dodatku funkcyjnego. Wiąże się to ze zmianą ścieżki awansu i rozwoju kwalifikacji nauczyciela. Proponowaną zmianę Rada Główna **opiniuje pozytywnie**.
2. Załącznik do rozporządzenia Ministra... zakłada *dostosowanie tabeli minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli do nowej struktury awansu zawodowego oraz podwyższenie od dnia 1 września 2022 r. minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, którzy nie uzyskali jeszcze stopnia nauczyciela mianowanego, tj. w pierwszych latach pracy w tym zawodzie. Zmiana ta ma umożliwić podwyższenie dla tych nauczycieli od dnia 1 września 2022 r. dodatków do wynagrodzenia zależnych od wynagrodzenia zasadniczego.* Zmiany te znajdują uzasadnienie z Kartą Nauczyciela (2022 r.) i porozumieniu z ministrem właściwym ds. pracy i są wynikiem zasięgnięcia opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
3. Zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela (art. 1 pkt 29 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. – w procesie legislacyjnym) średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla: 1)

nauczyciela początkującego – 120%, 2) nauczyciela mianowanego – 144%, 3) nauczyciela dyplomowanego – 184% – kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

4. Projekt rozporządzenia (załącznik) zakłada podniesienie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli, którzy nie uzyskali jeszcze stopnia nauczyciela mianowanego, z pierwszej grupy zaszeregowania płacowego: 1) dotychczasowych nauczycieli stażystów – ok. 11% i 2) dotychczasowych nauczycieli kontraktowych – ok. 8%. Konkretnie kwoty wzrostu są zróżnicowane w przekroju posiadanych kwalifikacji (nauczyciel „z przygotowaniem pedagogicznym” i „bez przygotowania pedagogicznego” – s. 3 uzasadnienia) i wahają się w przedziale 26 zł (grupa dotychczasowych nauczycieli stażystów (345-319 zł) – 7 zł (grupa dotychczasowych nauczycieli kontraktowych (257 – 250 zł)). Jest to tylko podniesienie wynagrodzenia do planowanego wynagrodzenia minimalnego w 2023 r. bez gratyfikacji za wydłużenie czasu pracy. Proponowaną skalę podwyżek wynagrodzenia minimalnego i skalę rozpiętości – w aspekcie wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w czerwcu 2022 r., oraz dochodowej i motywacyjnej funkcji płac Rada Główna **opiniuje negatywnie**. Rada Główna krytycznie ocenia zbyt małą skalę podwyżki wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli.
5. W załączniku podane są nowe stawki wynagrodzenia zasadniczego – obok nauczyciela początkującego – także dla *nauczycieli mianowanych* i *dyplomowanych* (w dwóch podstawowych przekrojach: z przygotowaniem pedagogicznym i bez takiego przygotowania. W uzasadnieniu brakuje informacji o skali wzrostu wynagrodzeń w obu grupach – można jednak przyjąć, że kształtują się one na podobnym poziomie, jak wynagrodzenia *nauczycieli początkujących*, jednak nie otrzymują oni żadnej gratyfikacji pieniężnej w związku ze zwiększeniem czasu pracy o 1 godzinę tygodniowo. Wobec tej regulacji Rada Główna formułuje uwagę jak powyżej. To prawda, że wynagrodzenia zasadnicze są tylko jednym z elementów wynagrodzeń finalnych nauczyciela. Są jednak elementem znaczącym. W opinii Rady Głównej proponowane zmiany – podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od 1.09.2022 r. są tylko niewielkim krokiem na drodze zapobieżenia spadku wartości wynagrodzeń nauczycieli i degradacji materialnej zawodu nauczyciela.
6. Projekt rozporządzenia ma różny krąg instytucji włączonych w proces konsultacji społecznych. W piśmie Ministra nr DWST-WPZN.5000.2.2022.BA – 43 instytucje, natomiast w Uzasadnieniu (punkt 5 OSR rozporządzenia – 76, w tym 65 „partnerów społecznych” oraz dodatkowo 8 instytucji (m. in. rzecznik Praw Obywatelskich) i 2 Komisje Wspólne Rządu oraz Radę Dialogu Społecznego).
7. Projekt rozporządzenia powołuje się na ustawę *Karta nauczyciela* – przyjętą przez Sejm w dniu 23 czerwca 2022 r., która w momencie opublikowania projektu rozporządzenia ministra (30 czerwca) nie miała jeszcze mocy obowiązującej.

Uchwałę otrzymuje Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys